

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

A BONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7.8., 6 luni 3.8. 5.00 cr., 3 luni 1.8. 7.50 cr.
Pentru mărcărie pe an 8.8., 6 luni 4.8., 3 luni 2.8
Pentru străinătate pe an 12.8., 6 luni 6.8., 3 luni 3.8.

Pentru abonamente și insertiuni a se adresa la:
Admînistrarea Uspagrafei arhiepiscopice Sibiu, strada Măcelorilor 43.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelorilor Nr. 27.

Epirotele nefuncționale se returnă. — Articolele neperbunite nu se înșapăză.

INSERTIUNILE:

Pentru datează 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or., răsuori cu literă garamond — și număr de 30 or., pentru de-care publicare.

Expoziția română.

Centrul festivităților naționale, care decurge în Sibiu de sămbătă încearcă este expoziția română. Și cum se nu fie cănd ca cu toate grenațile cai iau un pas încale, într-un timp relativ foarte scurt, și totuși poate testifica lumei, că România îi vinea realitatea, cu care înfrâng și nimicătoare obstacule.

Dar noi nu vom acuza să scriem nici despre greutățile invinsive, nici despre vitalitatea românească. Noi vom să introducem pe publicul ceteritoru în acel centru al festivităților, care înveselesc pe orice Român și stoarcele admirației străinilor.

Nu esagerăm, suntem cumpătați, căci scim, că cea ce s-a făcut nu este totul cu înimpresură normală și nu pută face.

Noi oprişim aci, pentru că să spunem la scopul, ce neam propus, pentru că ceteritorii mai depărtăți se potă înșiși gusto, bucuria, de care noi ce eram de făță la deschiderea expoziției ne am învrednicit.

Vom mai spune numai că Sămbătă la 12 ore, în sala dela „Împăratul Romanilor”^d P. Cosma, prima discursul de la deschiderea expoziției naționale române din Sibiu.

În numele consiliului executiv Vă salut apostoli și păcăti, amici ai laboarei!

Din astăzi este o sărbătoare mareșă pentru poporul român nostru și românește.

Judecăto alii cum vor vol, ea va ramâne o memorabilă pentru noi, cari desconsideră de totul lumea, astăzi dovedim

că suntem un popor tânăr, plin de viață, insuflețit pentru progres, un popor, care primește spiritul timpului, și după modele sale puteri nesunse le perfeționează.

Industria este în timpul de astăzi măsura, cu care se cumpărește valoarea unui popor.

În care măsură se dezvoltă industria la un popor, în aceea înaintează toti ceiajul factori, delă cari se confectionază bunăstarea lui — comercial, agricultura, artele, științele, etc., pentru că ea le nutrește și le încălzește pe toate.

Dar nu numai buna bunăstare și a civilizației este ca, ci totodată conservatorul libertăților publică pentru că nu da elementul cel mai independent în stat, — clasa de mijloc, fără de care, se pot face înțăriri mari, se pot cuceri poporul chiar, libertățile însă cincigăte în cele mai multe căsuțe nu se pot conserva.

Dovada istoriei trecutului, și dovadă prezentului, că acolo sănătatea libărității cetățenești mai adverătate, unde clasa de mijloc este mai dezvoltată.

Patru nostră pe tot este joasă arătrătoare, că acolo sănătatea libărității cetățenești mai adverătate, unde clasa de mijloc este mai dezvoltată.

Patru eșalonări: meserile și industria

mierică nu se cultiva la noi, dar și acasă mai mult prin elementul german, importat aci și proută cu privilegiu anumne pentru cultivarea industriei.

Chiar și astăzi tot acel cenușor este conductorul pe acest teren, mai cu seamă, acasă sănătatea de a se mulțumi orașelor patriei noastre și stădini, în care se află industria.

Ne pozează însă, în bătrâni se-

rișo și adinei cugătorii din singurul elemen-

tului domitoriu, văjăie că statul numai este în stare să susțină pe toți căpătarile bătrâ-

nele sociale, că finanțele statului nu se pot

vindeca pe căt timp pentru achiziționarea re-

zinderelor statului modern nu îngrăzintă no-

doilea lăzile vecchi, că colosală diferență

între import și export se poporează cu

pări gigantici — său apucăt de lucru și cu tot zidul nisip, că se descepte și desvoile

în popor maghiar sensul pentru industrie

și comerciu, să îl învețe a loare brâță și culiva.

Cu toate acestea însă, legiu este numărul acelor, cari preferă a trăi numai din morțile predecesorilor lor, cari consemnă cicoanici și răbdă, și pretind că statul să îngrijească de susținerea lor.

Si en mă, cămă și când pretensiunea acestei este menajată, precum în fapt este, până când în ecou societății și în guvernul chiar, diploma de industria este inferioră celei de nobil, până când tot se mai impart încă diplome nobilită și se împart pentru că tot sănătatea omenei, cari le cer și cari pot pleca pe ele, zeul bravilor inițiatori nu va produce rezultatul dorit.

Dar chiar acestea nesunse puțin efect produc la poporul român, pentru că de el este recă înină color de altă limbă, el nu este obiectul îngrijirilor lor, dar nu vedem semn de îngrijire nici chiar acolo, de unde cu tot dreptul să pot asculta.

Vedem că, și apărătorii poporului se-
căsești să studie și să consideră totul punctele de vedere.

Apreacă spre industrie, vine guvernu-
rul și în mijlocul lui redică scoli industriale pe speciale statul.

Apreacă spre prăznică, vîne guver-
natorul și se cultiva cîte un ram de industrie?

Tot asemenea se urmează și cu cel ma-

gădir. Ei bine! să tac de altă pînă la patru noastre, întreb numai: cu ce posede mai puțin pentru industrie decât Secuiașul p. moșul din munți apuseni ai Transilvaniei, care cu produsele sale de lemn curăță mai întreaga Ungarie?

Să pară! Beiușul și a Vascon-
lui? din comitatul Biharei, unde în fiecare comună se cultiva cîte un ram de industrie?

Cu nimic! Si totuși niște niște nu vîne nimică, ca și în același părți și ridice institu-

, din care înveță poporul și a perfecționa,
ca din laboare să se poată îngea un folos

corespunzător cotelorale sală.

În masă vinejesc agromoniștii nostri pe

tot teritoriul locuit de ei, există undeva în-

mijlocul lor vre-o scoala de agronomie, în care să se poată perfecționa și agronomul român în limba sa, nu există!

Suntem dedă și fi întimpină din pa-
te compatrioșilor noștri cu împătrășire, că
poporul român poate tot este mai îndreptă-
t în toți ramii de cultură ca multe alte po-
pare din patrie.

Ei bine! chiar de ar fișa, cine poartă vina?

Poporul român nici într'un cas!

Nără Românumă îl vîntă doar număr,

tenacitate și eminență calități, cu cari

la înzestră natura. (Asa e)

Desvoltarea acestor virtuți a trebuie
paralizată în treptă prin legi apăsătoare
pață, și prin privilegii pentru alii, cînd
fără condiții egale poate năr' fi pută
concepe cu el poporul, cără în ur-
ma credulită și blândețile sale
li-a sucese a aservit. (Durere! așa e)

Sunt eternizate în condiție de legi
timurile, cănd Românumă ca atare, lipsit în
Transilvania de toate drepturile politice, nu
numai că nu avea facultate a se occupa cu
industria, dar nu era permis nici mică acără
a purta vestimentă mai fină. (Asa e și rău destul!)

Nu cu mult nainte de 1848 s'a întâmplat casuri, că abia a putut intră Românumă
cu proces în vre-un judecător de industria. (Rău destul!)

Chiar și astăzi simțim nefastele urmări
ale acelor timuri, cănd Românumă în patrie
sa trăiește să se dechide de veneti greci,
ca să poată intra în vre-o companie de co-
merciuri, carea ca atare se bucură de nici
privilegii. (Asa e)

Industria la noi ca în toată lumea s'a
intemeată și dezvoltat cu privilegii. Și astăzi
enumează statele într-o altă afara mijloacelor
pentru protejarea ei.

Ei deacă un ram al culturăi, care și
chiar între împregnările normale are lipsă de
protectie deosebită; caru' sub persecuții
nici cugeta nu se poate la el. (Asa e)

Ei bine sau, adunare! După secără de
suferește, sub condițiile care se anunță,
are nevoie cineva, a mira de acela, să apli-
care spre industria nu este deplină desvol-
tă în România?

Ar avea drept cineva a judeca pe
Români, dacă ar nutri antipatiă căci cără

FOITĂ.

Documente relative la purifi-
carea limbii române în secolul
nostru.

(Urmăre)

Cine nu scie, că este cu neputință, a căstiga cineva vre-o sciență
și meșteșugă sănătatea și moralitatea
să vreau meșteșugă fără ală-

ță! Această aderev este netă-
zădătul din numeni întreg la minte. Și
cu toate acestea sunt mulți incă și
din treptele cele mai întări, cărora
li se pare, că pot fi desăvârșiti cristia-

nă fără a înveța D-deașa aceasta
sciență. Este de mare mirare cu ade-
verăt: că cu căt aceasta este cea mai
înaltă și cea mai învețătură, cu atât
mai mult se lezevesc. Toate sciințele
și meșteșugurile sunt fără îndoială de
folos omului: unei folosiu onora este
vremelnic... și la unii numai păcată
la mormânt și se sfărășesc a colo și el
și sciințele și folosul dintru acasă, este
car sciința cristianicește credință și
folosul dintru densă, este mare și

vecinie: ca povățuitoare fiind a toată
față și vietură moralicește, face
pe om tremur în viață aceasta și
vrednic vieței de voie.

Fiecare sciență sau meș-
teșug se căstigă prin teorie și
praxis. Și de a se face desăvârșit
cineva într-o lăză dintre aceste trebuie
să fie teoretice și practice:
aceasta intocmai urmează și la înveță-
tură cristianicește, ca să fie cineva
desăvârșit cristian. Trebuie mai întărit
să aibă teoria credinței, adică
Dumnezeasca Scriptură și învețătură
și apoi și praxis, adică să aibă
credința credință pentru că: „Numai
din faptele legii nu se va în-
drepă totul trupul” după adeveră-
tul apostolului Pavel. Nici sărăci-
tatea și alăturiul său împă-
răcăsă, face să devină
căpătători de boala

tezăndu' pe ei în numele Ta-
tăvui și al Fiului și al său. Duh:
învățăndu' să păzască toate
cate ce am poruncit vău.» (Mat.
Cap. XXVII Sih. 19). Pe acest
moment de grăi tâlmăcidul Marele
Ioanuș știe: Pentru aceasta
Măntuitorul nu poruncește
prost să îl botexze numai, ci
mai întărit învețătură și în
credință și apoi boteză
către boala

tezăndu' pe ei în numele Tatăvui
și al Fiului și al său. Duh:
învățăndu' să păzască toate
cate ce am poruncit vău. (Mat.
Cap. XXVII Sih. 19). Pe acest
moment de grăi tâlmăcidul Marele
Ioanuș știe: Pentru aceasta
Măntuitorul nu poruncește
prost să îl botexze numai, ci
mai întărit învețătură și în
credință și apoi boteză
către boala

torul antăru propoveduia și apoi bo-
teză. Asemenea ar urmat și Apostolii.
Acele trei mihi de suflete, care se in-
semneză la Cartea a Faptelor Cap.
2 stîl. 14, după ce îndestul său înve-
țăbat de Petru apoi său boteză. Asemenea
Cornelie. — Pre Fameni mai întărit
învețătură și încredință și apoi
boteză. sub condițiile care se anunță,
are nevoie cineva, a mira de acela, să apli-
care spre industria nu este deplină desvol-
tă în România?

Acăstă urmare s'a păzit și după
ce a intrat obiceiul, a botexă princi

pe care botexă „I-a leguit mai mult
obiceiul Bisericii, de căt cananele
căci păna la veacul al 5 în Soborul
din Cartaghenă, nu se vede problema

— * Cuvântul VII asupra Eredității.
— ** Chiril în „Gathica” și Gura de Aur

„impotriva Iudeilor.”

* Dacă cineva la cumpăna de boala
se va botexă, nu poate veni în treptă preo-
tul Soborul din Noua-Chesarie, Canon 12.

toți acei rami de cultură, pe care din neam în neam nu-i cunosc și nu-i cunosc pentru că nu era permis să cultive? (durere așa și).

Este în drept cineva a judecăta pe Român pentru că a ramas în decretul celor privilegiati?

Așa cred, că oare serios și iubitorul de deținut, are numai să admire și putin progres, ce după un timp atât de scurt, și cu mijloace atât de modeste, poate observa la Român pe toate terenele de culturi, — căci Român și astăzi, în era egală îndrepărătă, de parte și de către, îl încurajă din mijloacele statului, la care și el contribuie milioane, (drept astăzi) este avastat numai la săracia să, și încă și acă tot pasul parădăsit, demniciat, și suspiciotul în cele mai stătări simpecioană ale sale. (Aphante! răsărit!

Epozitările sunt astăzi cunoscute de cele mai eficiente ocazii: spre a se emana poporale, a inventa unul delul altul, a nesu la emulare și prin asta la perfecționarea (așa ei).

Sacă epozitările generale pentru toți rami de cultură, și se fac epozitările mai restrâns, toate însă, ca să poată corespunde pe deplin destinației lor, au să se bucură de spiritual major și material al statului.

Aceste condiții nu lipesc nouă cu totul.

Unica autoritate națională cu scop cultural, ce avem în patrie, „Asociația tranzilvănă pentru literatură română și cultura populară română“ conform chîmărei sale culturale, își impune probleme deosebite și ramură industrială.

La începutul activității sale, lucă și în anul 1862 a aranjat o modestă epozitie în Brăov, iar în adunarea sa generală din anul treucă aflată, că a fost timpul, că să vadă ce progres au făcut Români în decurs de 19 ani, pe acest teren? dispuse deci: ca în anul acesta cu începere din dia de sărbătoare, să se mai aranjeze acela în Sibiu o epozitie industrială și de agricultură, — dar nici chiar ei nu i s-a permis acacea.

Precum scrie și ca și puse în lucrare toate, ca epozitările să se aranjeze sub preșigil și conducea se; înlătură guvernă înșă, dela care din sunete votate în buget amintim spre asemenea scopuri, se ceruse un ajutor de 2000 fl. pentru premii, a reflectat-o la strictă observare a statelor sale interprătând-le totodată astfel: că între marginile acelora ca nu este îndrepărătă a rangă epozitiei.

Față cu această întrevadere a puterii, ce a avut Asociația să fie acă altă, decă să se retragă?

Astfel și a sărmătat.

Ce se nășă fort peste înse unei renuni, cu scopul expres în statut deputat, „cultura populară română“ nu este întrejoi nici unui cîte la statul; deci acel Român din Sibiu, al cărui nume Vă sunt cunoscute din apărul nostru, chiar și din acel moft,

pentru Botzelul pruncilor, dar nici după

aceasta nu s'a făcut obștească legiuire

la toate bisericile, după cum se dovedește din Istoria Bisericei în volumul

al 7 și al 8 și din canionul al 75 din

Trulu. Și căcări că nicierea nu se găsește vre-o deosebită legiuire sau po-

vătuire pentru acel ce se botzează

de prunc: fiind că învețătura credinței

nici o dată n'a învețat în vremile acelle

vederă, că se învăță pe urmă ajungănd

botzează prunc în vîrstă primitoare de învețătură.

Dar și din însăși întrebunțirea sau mai bine a dică legiuirea Bisericii, de a avea pruncul

na și în vremea Botzelului se dovedește

Pronia Bisericii pentru învețătura acelora: căcări pe nașu și în întrebunțea

Bisericii de altă, de căt de chezăi

răspundători: că așaçă ajungănd pruncul

în vîrstă primitoare de învețătură

se va învăța atunci acel ce pentru

prunc n'a putut mai naște de botz

să învețe. Pentru că în vremea

botzează Apostolii și mult în urmă după

acesta și diacodii acela se nu intre-

buiuță naști; căcări se botzează și

mai înainte de sevărășire învățătă și

ca să paralizeze deprințătoarea impresiune ce a produs sîrse în pește de cărui Român — s'au rezolvat a lăua subiect și respondere lor arangăra epozitările sîrse, și au făcut tot ce le-a fost posibil, ca epozitările, căt de modestă, dar să se facă.

Reconoscu că este un lucru cam neu-

șit, ca asemenei epozitările să aranjeze

numai din producție unui element, într-

țeori, unde impreuna vinește mai multe po-

ște.

Asta însă provine: de o parte din na-

tura României, care vine multă la individualitatea sa națională, și nu numai în dorere a să măndri cu penă strânsă, că se tresește de mult mai destădit este, că fericiștă dacă îl lasă alii în pace, preferă să se poată chipă de detectește sănătă, numai că el se să poată manifesta în față lumii, de aceea ce lădă făcă.

De altă parte provine de acolo, că epozitările a fost înlocuite de către Asociație, care conform chîmărei sale, numai de a populație română cultivare este date, dă și în drept a se îngriji.

Si în această convine că și în-

țială guvernă, care în hărță să din 26

Iunie a. c. Nr. 28784, adresată către

Asociație, expres accentuată îl am-

intățial național ale epozitările îl am-

demata să învețănește sîrse.

Deși este deci nemătită o asemenea

epozitie, cu atât mai interesantă, și în re-

solulatatea sale, într-o pară poliglotă, cu atât

mai fructifer trebuie să fie, căcăi servescă de îndemnul popoarelor conlocuitoare, să se emu-

leză în sine, să învețe unul delul altul, și

șă progresze spre binele și înforțarea ma-

mei comune.

Cu unul care și pe timpul, când epozitările erau făcute încă din prima

statul ce am onorează al occupa astăzi, —

în un an deci, care sun în cunoștința tuturor

antecetelor epozitările, sună detură a Văs-

raporta, că în trevenirea guvernului, sau spu-

nindu-l devenirea sîrsei epozitările ini-

ciale prin Asociație, „mi place a crede: con-

tră intenționei înalțării lui guvernă, —

a altor forțe mult respire epozitările noastre.

Căcăi, de către guvernă se exprima

category, căcări național al epozitările

numai ce servescă de motiv pentru sîrse, ei

potrivit nostru totuși bland și supus por-

orilor cum este el din natură, mai ajută și

cu unii fricăi din inteligență, apoi intimidă

prin alii, căcări nu se sunt amici, an inter-

prețindu-vă guvernul, căcări cea de la vî-

lindă se impinge de nemodestie, căcări ce

nu mi se va impinge de nemodestie, căcări

cei cu pejînătă: căcări ce prospecte sigure

de lărgire putem provoca la concrență

pe vericare popor din patrie.

Talentul, gustul estetic, dileguire și in-

geniozitatea femeici române se manifestă

în epozitările noastre intr-un mod admirabil.

Industria de casă a ferocii române

ar face onorei căcări naționi civilisate!

Nu mă simt competent, nici capace

pentru după morț sublimitate obiectelor

expuse din partea asilului „Elena Doamna“

din București.

Vă se surprinde regale progresul celor

mizeriașilor români, cari la epozitările pre-

cedentă să fie dicăd nici nu există, căcări

cei cu capul ridicat pot să se prezinte la ori-

care epozitie.

Pe terenul artelor încă vezi găsi astă-

felul de talent, cari încurajoate după me-

rit ar produce minuni.

pentru aceasta nu urmă învățătă

botzelui, învățătura credinței. Ai de-

ști, nu dică, căcări cea că se cred

cu numai, nici căcări căcări ce

cel cu cea botză, căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări căcări ce

se arătănumiș, căcări ce a

amendăloașe acese inundașe adăca

credință și botzelul precinste măntu-

ire. Ei pentru căl cu cea nu vor cred

totuși osâră, căcări

